

Kap.3. Martin Luther rammes af både pavens og kejserens vrede

De 95 sætninger, som Martin Luther slog op på kirke-døren i Wittenberg, får vidtrækkende konsekvenser - ikke bare i selve byen og i den nærmeste omegn. Ordene bliver trykt, og tusindvis af flyveblade bliver spredt ud over hele landet. Selv paven i Rom læser det, som Luther har skrevet.

Paven bryder sig bestemt ikke om Luthers anklager. De er en direkte trussel mod kirkens gode forretning. Hvis afladshandlen bliver skadet - eller helt afskaffet - så vil paven miste en stor del af sin indtægt. Og hvem skal så betale for at få bygget Peterskirken i Rom, verdens prægtigste katedral?

Munden skal lukkes på Luther

Stærke kræfter går straks i gang med at lukke munden på Luther. Men det er ikke let. Normalt bliver diskussioner om kirkens sager ført bag lukkede døre. De lærde diskuterer mundtligt eller skriver til hinanden på latin. Men Luther vælger en helt ny taktik. Han skriver en bog, hvori han uddyber sin kritik af afladshandlen. Bogen bliver trykt - på tysk! Trykketeknikken er

en ret ny opfindelse, og bøger er forholdsvis dyre. Men alligevel bliver Luthers budskab spredt vidt omkring, og han får mange tilhængere blandt helt almindelige borgere. Kirkens mænd er stærkt utilfredse med, at jævne og ulærde folk nu skal til at have en mening - og blande sig i kirkens anliggender.

Bandlyst af paven

Kirkens folk forsøger med alle midler at standse Luther. Ved flere lejligheder bliver hans bøger brændt på torvet. Men lige lidt hjælper det. Luthers tanker spredt sig, og mange mennesker bifalder hans kritik af kirken. For at standse uroen og utilfredsheden må paven tage endnu stærkere midler i brug. Luther bliver afhørt, og kirkens mænd kræver, at han tilbagekalder sine kritiske udtalelser. Men det nægter Luther. Til sidst må paven tage det ultimative skridt. Han udsteder en bandbulle, hvori han forlanger, at Luther inden 60 dage tilbagekalder alle sine skrifter. Hvis ikke Luther efterkommer pavens krav, vil han blive smidt ud af kirken. Det er en meget alvorlig trussel. Men Luther er sikker på, at han har fået sin opgave af Gud selv, så han lader sig ikke true til tavshed. Da fristen er udløbet, kalder Luther en flok af sine tilhængere sammen på torvet og sætter ild til bandbullen. Det er

en uhørt hån imod paven. Nu er der åben krig mellem Luther og kirken.

Erklæret fredløs af kejseren

Pavens udsending overtaler kejser Karl til at indkalde Luther for Rigsdagen i Worms. Rigsdagen er det møde, hvor kejseren og hans fyrster samles for at diskutere rigets vigtige anliggender. Det er åbenbart ikke nok for paven, at Luther bliver udstødt af kirken. Han vil også have kejseren til at erklære Luther for fredløs i hele riget. En fredløs kan aldrig vide sig sikker. Enhver, som møder ham, må slå ham ihjel. Ja, det vil ligefrem blive betragtet som en god gerning at rydde en fredløs af vejen.

Heldigvis har Luther også tilhængere blandt fyrsterne. Frederik den Vise, som er kurfyrste i Sachsen, det område hvor Luther bor, har stor sympati for Luthers tanker. Takket være hans indsats får Luther løfte om frit lejde på vejen til Worms. Det betyder, at Luther frit kan rejse til og fra rigsdagen uden at frygte for sit liv.